

LEADER West-Brabant 2009-2011

Wat is LEADER?

LEADER wordt ingezet voor het bottom-up versterken van het platteland en het bevorderen van de eigen gebiedsverantwoordelijkheid en is daardoor een interessant plattelandsprogramma voor het gebied.

Het LEADER programma bestaat landelijk al een aantal jaren en is in de periode 2000-2007 voor het eerst uitgevoerd in Noord-Brabant. De provincie Noord-Brabant heeft voor het Europese Leader programma 2007-2013 drie gebieden geselecteerd. Dit zijn de Baronie, Kempenland en Maashorst & Meijerij.

Omdat de provincie veel waarde hecht aan de LEADER aanpak zijn er daarnaast nog eens 5 provinciale LEADER gebieden aangewezen die met provinciaal geld gefinancierd worden, waaronder medio 2009 Leadergebied West-Brabant. Het werkgebied van Leader West-Brabant komt overeen met het werkgebied van de gebiedscommissies Wijde Biesbosch en Brabantse Delta.

De LEADER filosofie

Het bottom-up karakter krijgt op de eerste plaats gestalte via de zogenaamde Plaatselijke Groep (PG). Dit is een samenwerkingsverband van mensen die begaan zijn met hun streek en vanuit verschillende achtergronden (gemeenten, KvK, ZLTO, Rewin/West Top, NHTV, Rabobank, TOP-Brabant, Stichting Vrienden van de West Brabantse Waterlinie, Waterschap Brabantse Delta, etc.) zitting nemen en een bijdrage willen leveren. Zij brengen kennis en contacten mee, kennen het gebied goed, enthousiasmeren hun achterban en gaan enthousiast met projecten aan de slag. Voorwaarde is dat het gebied zelf bepaalt welke onderwerpen zij belangrijk vindt voor de ontwikkeling van de streek. De Plaatselijke Groep toetst of de projecten inhoudelijk passen binnen het LEADER programma en het eigen ontwikkelingsplan. Samenwerking, kennisdeling en innovatie staan daarbij centraal. Het bottom-up karakter krijgt ook vorm via de initiatieven die worden ondersteund en van inwoners, ondernemers en organisaties uit het gebied zelf komen en die bijdragen aan een vitaal platteland.

De secretaris van de PG fungeert als spin in het web tussen projectindieners en leden van de PG. Verder is voor inhoudelijk ondersteuning van de projecten de streekmanager werkzaam.

LEADER ontwikkelingplan

De doelen en resultaten die de Plaatselijke Groep wil bereiken zijn vastgelegd in het ontwikkelingsplan. Hierin is ook het budget opgenomen dat beschikbaar is voor de periode 2009-2011. Met het ontwikkelingsplan wil de Plaatselijke Groep de lokale bevolking en lokale partijen en organisaties enthousiasmeren en stimuleren om met vernieuwende initiatieven te komen. Het plan vormt het kader waarbinnen projecten moeten passen.

Doelstelling

“De Plaatselijke Groep heeft zich het volgende ten doel gesteld:

“Het kwalitatief verbeteren van de recreatief-toeristische en cultuurhistorische mogelijkheden van het gebied.”

De ambities voor de komende programmaperiode zijn als volgt samen te vatten:

1. Een versterking van de identiteit van het gebied. De basiselementen (water, natuur/landschap, recreatie/toerisme en cultuurhistorisch erfgoed) in hun samenhang gebruiken en verbinden om de identiteit van het gebied verder te ontwikkelen en beter op de kaart te zetten.
2. De benutting en ontwikkeling van de specifieke kwaliteiten op het terrein van de twee kernthema's:
 - a. Recreatie en toerisme
 - b. Cultuurhistorisch erfgoed

Rode draad door beide kernthema's zijn de elementen water en natuur/landschap.

Budget

Het totale provinciale Leader budget bedraagt €1,2 mln. per gebied. Voor de steun aan projecten is circa 2,16 mln. beschikbaar voor beide gebieden bij elkaar. Daarnaast zijn er middelen voor de beheers- en deskundigheidskosten van de Plaatselijke Groep, de zogenaamde functioneringskosten.

De totale investering incl. cofinanciering bedraagt minimaal het dubbele van het beschikbare Leader budget (4,8 mln. euro in totaal voor de gebieden samen). De LEADER subsidie bedraagt maximaal 50% van de subsidiabele projectkosten tot een plafond van € 150.000,- per project.

Procedure

LEADER probeert laagdrempelig te zijn voor initiatiefnemers. De eerste stap voor de initiatiefnemer in de aanvraagprocedure is contact opnemen met de LEADER secretaris. Hierna wordt een oriënterend aanvraagformulier ingevuld en geeft de initiatiefnemer een presentatie in de vergadering van de PG. Indien de PG besluit groen licht te geven voor het project zal er een definitieve aanvraag worden voorbereid en verstuurd naar de provincie. Elk project wordt door de back-office van de provincie getoetst aan regelgeving en zal inhoudelijk beoordeeld worden door de PG. Wanneer deze twee akkoord zijn geeft de PG een zwaarwegend advies af aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant die de uiteindelijke beschikking afgeeft.

Functioneringskosten

Om het totale budget van 4,8 miljoen euro verantwoord te verdelen over projecten zullen organisatiekosten worden gemaakt, de zogenaamde functioneringskosten. De functioneringskosten van de Plaatselijke Groep moeten worden beschouwd als procesgeld. Van de totale functioneringskosten komt 50% (€120.000,-) voor rekening van de provincie en 50% (€ 120.000,-) voor rekening van zowel de Brabantse Delta als de Wijde Biesbosch. Het verkrijgen van de laatst genoemde 50% regionale cofinanciering is nog niet gerealiseerd. Er is voor gekozen om de cofinanciering voor functioneringskosten per project te regelen door een vergoeding te vragen die afhankelijk is van de hoogte van het toegekende subsidiebedrag.

In de andere Brabantse Leader gebieden leveren gemeenten jaarlijks een bijdrage aan het functioneren van de lokale Plaatselijke Groep. Bij een inventarisatie in dit gebied bleek echter dat gemeenten bij voorkeur geen structurele bijdrage aan de functioneringskosten wilden leveren zonder dat daar meteen een tastbaar resultaat tegenover stond. Daarentegen werd wel de intentie uitgesproken om een bijdrage te leveren aan concrete projecten wanneer deze in de eigen gemeente tot stand zouden komen.

Voorbeeldprojecten

Wandelroutenetwerk West-Brabant, Fase II

In de Baronie en een deel van de Brabantse Delta is reeds een wandelroutenetwerk gerealiseerd dat maar liefst 1000 km wandelpad in stad en buitengebied aan elkaar verknoopt door middel van knooppunten, waarbij men zelf op basis van genummerde knooppunten een route kan bepalen. Het wandelnetwerk verbindt de mooiste natuurgebieden, bezienswaardigheden en landschappen in het zuidwesten van Brabant met elkaar. Uit onderzoek blijkt dat de consument zeer positief tegenover deze nieuwe vorm van routerecreatie staat. Het bestaande wandelroutenetwerk zal worden uitgebreid naar het overige deel van West-Brabant. Bij 13 gemeenten in het Leader-gebied zal het netwerk in fase II worden gerealiseerd.

Noodwoningen Meeuwen

Slechts weinig mensen hebben weet van de hevigheid van de gevechten en vernielingen die langs de Bergsche Maas en in het er boven gelegen Land van Heusden en Altena tijdens de laatste oorlogswinter hebben plaatsgevonden. Direct na afloop van WO II zijn in de regio diverse houten en betonnen noodwoningen neergezet om de ergste woningnood op te vangen. Een van de laatst overgebleven noodwoningen zal worden verplaatst en gerestaureerd. De bedoeling is om deze noodwoningen weer in authentieke toestand terug te brengen en in gebruik te nemen als museum ter herinnering aan de oorlog en het leven in de jaren '50.

Wildlife on glass in de Biesbosch

Op het in cultuur gehouden griendencolplex De Pannekoek dat dienst doet als buitenmuseum bij het Biesbosch Museum zullen 6 fotopanelen met in totaal 12 Biesbosch Natuuroptnamen worden geplaatst. Dit natuur educatieve project maakt bezoekers aan de hand van de afbeeldingen en aanvullende educatieve informatie via het maken van opdrachten bewust van de rijkdom van de Biesbosch natuur.

Visie-vorming Gouverneurshuis

Museum "Het Gouverneurshuis" in Heusden heeft de ambitie om uit te groeien tot een volwaardig en geregistreerd museum, dat tevens ruimte biedt voor representatieve ontvangsten. De Gemeente Heusden wil de Stichting het Gouverneurshuis hierbij ondersteunen met de bedoeling een samenhangende collectie tot stand te brengen, die de geschiedenis van de gemeente en de streek zichtbaar maakt. Het thema water is de rode draad. De opdracht om dit te bereiken is: de ontwikkeling van een project document met een visie op de toekomst en het ontwerp voor een daartoe benodigde structuur met operationele doelstellingen voor de komende 5 jr. Dit visie-vorming project is gehonoreerd omdat er na afronding van de visie duidelijk perspectief is op daadwerkelijke uitvoering.

Passantensteiger

Door de unieke cultuurhistorische ambiance van Heusden vormt het vestingstadje een ideale verblijfplaats voor toeristen. Vele toeristen vinden daarom elk jaar hun weg richting Heusden. De bereikbaarheid van Heusden via het water laat op het moment echter nog te

wensen over. Via de haven is Heusden wel bereikbaar voor particuliere pleziervaart, maar de vesting kan niet tot nauwelijks worden aangedaan door grotere schepen. Bovendien is de toegankelijkheid voor mindervaliden in het bijzonder problematisch. De totstandkoming van de passantensteiger in 2010 moet leiden tot een verbeterde bereikbaarheid en toegankelijkheid van de vesting over water. Het Heusdens Bureau voor Toerisme (HBT) speelt in het project een belangrijke rol. Het HBT gaat niet alleen arrangementen ontwikkelen maar ook rederijen attenderen op de verbeterde aanlegmogelijkheden.

Uitkijktoren Fort de Roovere

De West-Brabantse Waterlinie is een verdedigingslinie tussen Bergen op Zoom en Steenbergen die haar oorsprong heeft in de tachtigjarige oorlog. Om de recreatieve invulling van het gebied te versterken zal een uitkijktoren in het hart van de West-Brabantse Waterlinie worden geplaatst: Fort de Roovere. Deze toren zou een uitkijkpunt moeten worden vanwaar met goed weer de gehele Linie gezien kan worden. De toren kan bijdragen aan het opnieuw zichtbaar maken van de West-Brabantse Waterlinie, het zichtbaar maken van de krijgshistorie en van toegevoegde waarde zijn op de landschappelijke, recreatieve en historische beleving van de West-Brabantse Waterlinie. De toren bevat een ruimte die plaats biedt aan een informatiecentrum over de waterlinie. Verder is de keelzijde van de toren op het fort zo ontworpen dat het dienst kan doen als openluchttheater.

Informatie

Meer informatie over LEADER vindt u op:

www.brabant.nl/pop2

www.brabantsedelta.eu

www.wijdebiesbosch.nl

www.netwerkplatteland.nl

Contactpersoon:

Michiel Smulders, secretaris Plaatselijke Groep

telefoon (040) 263 11 32

ms@bentadviseurs.nl